

IFJÚSÁGI KÖZÉLET FEJLESZTÉSÉRT ALAPÍTVÁNY

Székhely: 1021 Budapest, Kuruclesi út 5/b. II./7.

Telefon: 06-30/4568010 vagy 06-1/2395788

Adószám: HU 18111150 – 2 – 41

OTP Bank Nyrt. 11702036-20702429-00000000

E-mail: ikf@ikfalapitvany.hu

Honlap: <http://www.ikfalapitvany.hu>

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
DR. SZÜDI JÁNOS Szakállamtitkár Úr részére

1055 Budapest, Szalay u. 10-14.

Tisztelt Államtitkár Úr!

A Diákjogi Szektorhoz tartozó szervezetek 2009. április végén tartották 6. konferenciájukat. A konferencián áttekintették a fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárást és ajánlást fogalmaztak meg. Az ajánlás első része a jogalkotónak szól, a probléma leírásával és a megoldás lehetséges módjával. Az ajánlás második része az intézményeknek szól, és az egyeztető eljárás helyi gyakorlatához kíván segítséget nyújtani.

Budapest, 2009. május 25.

Milicz Ákos

Kuratóriumi elnök, IKF Alapítvány

A Diákjogi szektor együttműködésének gesztorszervezete

AJÁNLÁS A JOGALKOTÓ RÉSZÉRE

Jelenlegi szabály: A fegyelmi vétség három hónap alatt évül el. Az elévülésbe nem számít bele az az idő, amikor az eljárás fel van függesztve. Jelenleg a megállapodás teljesítésének idejére kell felfüggeszteni az eljárást.

Változási javaslat: A három hónapos elévülési időbe ne számítódjék bele az egyeztető eljárással töltött 15 naptári nap. Erre az időszakra legyen felfüggesztve a fegyelmi eljárás, vagy a három hónapos elévülési idő hosszabbodjon meg 15 nappal abban az esetben, ha az egyeztető eljárás sikertelenül zárult.

Jelenlegi szabály: „Ha a felfüggesztés ideje alatt a sértett, kiskorú sértett esetén a szülő nem kérte a fegyelmi eljárás folytatását, a fegyelmi eljárást meg kell szüntetni.” A jelenlegi szabály szerint, ha a sértett kivárja a határidő végét, ezzel elveszti a nem teljesítés esetére szolgáló egyetlen szankciót az eljárás folytatásának lehetőségét.

Változási javaslat: A felfüggesztés idején túl + 3 tanítási napon belül jelentheti be a sértett, ha az egyeztető eljárás eredményeként megkötött megállapodás megszegése miatt az eljárás folytatását kéri.

Változási javaslat: Ha a megállapodás teljesítésére nyitva álló határidő a kötelességszegő tanuló hibájából eredménytelenül telt el, a fegyelmi jogkör gyakorlója hivatalból folytatja a fegyelmi eljárást.

Jelenlegi szabály: A házirendek jelentős része százalékos arányban határozza meg, hogy a véleményezési jog szempontjából mi minősül a tanulók nagyobb közösségének. Technikailag is igen nehezen kivitelezhető az eljárás eredményeinek megvitatása a tanulók például ötven százalékával.

Változási javaslat: Egyeztető eljárás eredményét a tanuló osztályközösségében lehet megbeszélni illetve az iskola közösségében lehet nyilvánosságra hozni.

Jelenlegi szabály: A fegyelmi tárgyalás nyilvános, azonban a fegyelmi büntetés személyes adat. Ezek szerint a fegyelmi tárgyalás eredményéről az iskola nyilvánossága csak pletyka formájában értesülhet.

Változási javaslat: A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi határozatban rendelkezik arról is, hogy a fegyelmi büntetést és annak indoklását a házirendben meghatározott módon az intézményben nyilvánosságra hozza-e vagy sem. A nyilvánosságra hozatal előtt az érintett tanulók nevének és osztályának kivételével a természetes azonosítókat el kell távolítani a határozatból.

Jelenlegi szabály: Jelenleg csak akkor kell írásba foglalni a megállapodást, ha az egyeztető eljárás megállapításait és a megállapodásban foglaltakat a kötelességszegő tanuló osztályközösségében meg kívánják vitatni.

Változási javaslat: Az egyeztető eljárás eredményét, a megállapodást minden esetben írásba kell foglalni, és ezt az iratot a fegyelmi eljárás dokumentációi közé csatolni kell.

Jelenlegi szabály: A jelenlegi szabályok szerint a fegyelmi jogkör gyakorlója a megállapodást nem vizsgálja, adott esetben a tartalmát sem ismeri, hiszen ha a felek azt közlik vele, hogy megállapodtak és a megállapodás teljesült is, meg kell szüntetnie az eljárást.

Változási javaslat: Véleményünk szerint a KET 75.§ kezelhető analógiát nyújt. Javasoljuk, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlója hivatalból folytassa a fegyelmi eljárást, ha a sértett és a kötelezettségszegő közti megállapodás:

- jogellenes kényszer vagy fenyegetés hatására jött létre,
- a megállapodás egyébként jogszabályt sért
- a megállapodás végrehajtásának módja , annak megvalósítása nincs konkrét határidőhöz kötve.

Az iskolák és kollégiumok részére megfogalmazott ajánlás a következőképpen szól:

AJÁNLÁS

A TANULÓVAL SZEMBEN INDÍTOTT FEGYELMI ELJÁRÁST MEGELŐZŐ EGYEZTETŐ ELJÁRÁS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ

A 11/1994 MKM rendelet 32. paragrafusa szerint az iskolában lehetőség nyílik a fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárás megindítására.

A jogszabály elsősorban eljárási szabályokat fogalmaz meg. A diákjogi szektor szervezetei ajánlásukkal szeretnék a közoktatási intézmények szereplőinek (tanulók, pedagógusok, intézményvezetők, szülők) segíteni abban, hogy az egyeztető eljárást sikeresen bonyolíthassák le, illetve folyamatosan és problémamentesen működtessék ezt a konfliktuskezelési formát.

1. Az egyeztető eljárás rendjének előkészítése az intézményben

Az intézmény vezetőjének fel kell hívnia a diákönkormányzat és a szülői szervezet figyelmét a jogszabály adta ezen lehetőségre (KOTV 11.§).

Az intézményi diákönkormányzat és az intézményi szülői szervezet fontolja meg, hogy szükséges-e ilyen mechanizmust az intézményben működtetni. Ha ennek szükségességét érzik, közösen, írásban kezdeményezzék az intézmény vezetőjénél a házirend módosítását és az egyeztető eljárás helyi szabályainak megalkotását. Fontos kiemelni, hogy ezt a kezdeményezést az intézményvezető, illetve a tantestület, nem utasíthatja el. A házirend módosítását az arra vonatkozó szabályok betartásával kell megtenni.

Javasoljuk, hogy az egyeztetés házirendben rögzített szabályai tartalmazzák az alábbiakat is:

- Írásbeli nyilatkozat beszerzése a sértettől arról, hogy beleegyeznek-e az egyeztető eljárás lefolytatásába.
- A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárás megindításáról szóló értesítés kézhezvételét követő 3 munkanap után állapítsa meg és foglalja jegyzőkönyvbe a kötelességhez való választ.
- Az intézmény az egyeztető eljárás megindításával párhuzamosan hívja össze a fegyelmi tárgyalást az egyeztető eljárás megindítását követő 16. napra.¹

2. Konkrét eljárás megindítása

A fegyelmi eljárást megelőző egyeztető eljárás megindításának előfeltétele, hogy a kötelességhez való választ, a sértett személye valamint a sérelem konkrétan ismert legyen. Ha a tanuló tagadja a kötelességhez való választ, vagy nem egyértelmű a sértett személye, úgy a fegyelmi eljárás folytatását javasoljuk.

A közoktatási törvény előírja, hogy a tanulókat tájékoztatni kell jogaikról és azok gyakorlásának módjáról. Konkrét esetben ezt a kötelezettséget a nevelési-oktatási intézmény úgy tudja teljesíteni, hogy a diák számára elmagyarázza az egyeztető eljárás célját, lényegét és az egyes formáit, feltételeit, módszertanát.

3. Az egyeztető eljárás intézményének működtetése

A hatályos jogszabály szerint az egyeztető eljárást a diákönkormányzat és a szülői szervezet működtethetik. A konkrét megvalósítás érdekében célszerű egy vegyes, a diákönkormányzat illetve a szülői szervezet által delegált tagokból álló bizottságot létrehozni. Delegált személy bárki lehet, akit a diákönkormányzat vagy a szülői szervezet erre felkér.

Ez a bizottság az egyeztető eljárás háttérét biztosítja, de nem feltétlen vesz részt a konkrét konfliktuskezelő folyamatokban. A bizottság meghatározza – a felek egyetértésével – az

¹ Ennek a 3 hónapos elévülési határidő miatt van jelentősége.

egyeztetés módszerét és gondoskodik az egyeztetésben résztvevők felkéréséről, az eljárás technikai feltételeiről, az eljárás dokumentációjáról és a megállapodás írásba foglalásáról.

4. Az egyeztető eljárást lezáró megállapodás

- Az egyeztető eljárást lezáró megállapodásnak a következő elemeket kell tartalmaznia:
 - a kötelességszegéshez vezető előzmények, események, kiváltó okok,
 - a bekövetkezett sérelem tényszerű leírása,
 - a sérelem jóvátételének módja, határideje,
 - a megállapodás mely része hozható nyilvánosságra,
 - felek saját - valamint kiskorú tanuló esetén a szülő - aláírása.
- Az egyeztetési eljárást lezáró megállapodás nyilvánosságra hozásának nevelési értéke van. Azonban az erről szóló döntést a sértettnek és a kötelességszegőnek kell meghoznia. Az utólagos megvitatás nem sértheti az emberi méltóságot, nem lehet megszegyenítő célzatú, megalázó jellegű, vagy más módon jogsértő.

Zebegény, 2009. április 26.

Az ajánlással egyetértő szervezetek felsorolása:

Célpont Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
Diákközéletért Alapítvány
Diákönkormányzatok Országos Konferenciája
DIPA Tanácsadók és Fejlesztők Szakmai Egyesülete
Fiatalok az Ifjúságért Egyesület
Ifjúsági Integrációs Szolgáltató Iroda (Budapest)
Ifjúsági Közélet Fejlesztéséért Alapítvány
Jogismeret Alapítvány
Magyarországi Diákönkormányzatok Egyesülete
Miskolc Városi Diákönkormányzat
Országos Kollégiumi Diákszövetség
Pesterzsébeti Ifjúsági és Gyermekönkormányzat
Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat
SZITI Szociális Egyesület
Új Ifjúság Egyesület
VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség